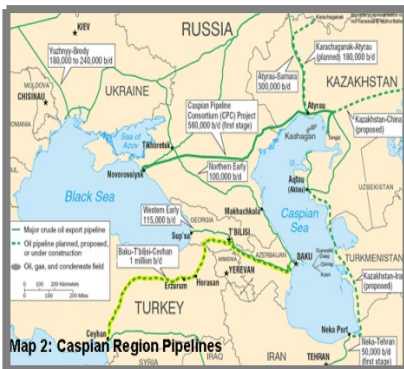

Rusya'ya Karşı Renkli Devrimler ve Sivil Darbeler (5): Boru Hattı Savaşları

İçeriği Yazar: [F. William ENGDAHL](#) [1] Zaman: Pzt, 22/08/2011 - 20:45

Yazar Adı: F. William ENGDAHL

Avrasya Boru Hattı Savaşları

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Vaşington'un Orta Asya'daki saldırgan politikalarının gizli gündemi iki kelimeyle özetlenebilir: **Enerjinin Kontrolü**. Batı Avrupa, Çin ve diğer yerlerde iktisadî müttefikler kazanmak için bu stratejik kozu kullanabildiği sürece Rusya'nın siyasi olarak tecrit edilmesi mümkün olmayacaktı.

Çeşitli renkli devrimler Rusya'yı kuşatmayı ve ihracata yönelik boru hatlarını kesmeyi amaçlıyordu. Rusya'nın ihracattan elde ettiği dolarların %60'ından fazlasının petrol ve gaz ihracatından elde edildiği düşünüldüğünde böylesi bir kuşatma Rusya'nın ABD yönetimindeki NATO tarafından ekonomik olarak boğulması anlamına geliyordu.

Gürcistan Cumhuriyetindeki renkli devrim ve ABD eğitimli yeni Başkan Mihail Sakaşvili yönetiminde Gürcistan'ı NATO'ya çekme çabaları Azerbaycan'da Bakü yakınlarında bulunan Hazar Denizi'nin devasa petrol rezervlerini aktaracak yeni bir boru hattı rotasını güvence altına almayı hedefliyordu. BP (İngiliz Petrolleri) 1990'ların başlarında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından kısa bir süre sonra Bakü yakınlarındaki geniş kıyı ötesi petrol alanlarının geliştirilmesinde lider konumunu güvence altına almıştı.

BP, Vaşington'ın Clinton yönetiminden bu yanadır verdiği destekle Rusya'dan transit geçişi atlayabileceği bir petrol boru hattı inşa etmeye çabaladı. Bölgenin dağlık olması nedeniyle olası tek rota Bakü'den başlayıp Gürcistan üzerinden Tiflis'e ve oradan da Karadeniz'i aşarak NATO üyesi Türkiye'ye geçecek ve boru hattını Türkiye'nin Akdeniz kıyısındaki Ceyhan limanına bağlayacaktı.

Bakü-Ceyhan boru hattı aslında BP ve diğerleri tarafından **"Yüzyılın Projesi"** olarak ilan edilmişti. Zbigniew Brzezinski, Clinton döneminde BP'nin danışmanıydı ve Vaşington'da BP'nin projesine destek için lobi yapıyordu.

Petrol Aktarma Rotaları

Brzezinski, 1995'te Başkan Clinton adına Azeri Başkan Haydar Aliyev ile görüşmek ve BTC ya da Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattını da kapsayan yeni bağımsız Bakü boru hatları ile ilgili pazarlık yapmak üzere gayrî resmi olarak Bakü'ye gitti.

Rusya, 2003 itibarıyla Suudi Arabistan'dan sonra dünyanın ikinci büyük ham petrol üreticisi konumundaydı. Sovyet dönemi boyunca Ukrayna, Gürcistan, Rusya, Kazakistan, Azerbaycan ve diğer SSCB Cumhuriyetleri iktisadî olarak tamamen tümleşikti. 1990'larda Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Rusya'nın Avrasya boyunca yer alan gaz ve petrol boru hatları ile ihracat rotaları işlevini sürdürdü. Dahası, Ukrayna'yı da içine alan eski Sovyet bölgeleri devletin gaz tekeli olan Gazprom aracılığıyla Rus gazını Batı Avrupa'dakinden oldukça düşük fiyatlara almaya devam etti.

iletisim@politikadergisi.com

Hayır

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (02/05/2024 - 00:36 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/rusyaya-karsi-renkli-devrimler-ve-sivil-darbeler-5-boru-hatti-savaslar>

Bağlantılar:

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Page 2 of 3

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/f-william-engdahl>
[2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>